

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດຖະນະຖາວອນ

-----oOo-----

ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເລກທີ...../ກປ
 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ. **12 DEC 2012**

ຂໍ້ຕົກລົງ
ຂອງລັດຖະມົນຕີ
ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ແນວພັນພືດ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກຳ, ສະບັບເລກທີ 01/98ສພຊ, ລົງວັນທີ 10/10/1998;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການປ້ອງກັນພືດ, ສະບັບເລກທີ 06/ສພຊ, ລົງວັນທີ 9/10/2008;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາສະບັບປັບປຸງ, ສະບັບເລກທີ01/ສພຊ, ລົງວັນທີ20
 ທັນວາ 2011;

ລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ອອກຂໍ້ຕົກລົງ:

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ, ການຄົ້ນຄວ້າ
 ທົດລອງ, ການຂະຫຍາຍ, ການຮັບຮອງ, ການຈົດທະບຽນ, ການຜະລິດ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດແນວພັນ
 ພືດ ແນໃສ່ຄຸ້ມຄອງ, ຍົກລະດັບການຜະລິດພືດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ
 ຢ່າງໜັກແໜ້ນ, ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ຮ່ວມມືສາກົນ.

ມາດຕາ 2. ແນວພັນພືດ

ແນວພັນພືດ ແມ່ນກຸ່ມໜຶ່ງຂອງພືດທີ່ມີກຳມະພັນ ແລະ ລັກສະນະທາງພຶກສາສາດທີ່ຄືກັນ, ມີຄຸນ
 ສົມບັດສະເພາະຕົວຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ, ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກກຸ່ມອື່ນໃນພືດຊະນິດດຽວກັນ, ມີຄວາມສະໜ້າ
 ສະເໝີ ແລະ ມີຄວາມຄົງຕົວ ທາງດ້ານກາຍຍະພາບ ທີ່ໄດ້ມາຈາກ ແນວພັນພື້ນເມືອງ, ແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ,
 ແນວພັນປັບປຸງ, ແນວພັນໄດ້ຈາກການປະສົມພັນ ແລະ ສ່ວນຂະຫຍາຍພັນ.

ມາດຕາ 3. ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

1. ແນວພັນພືດພື້ນເມືອງ ໝາຍເຖິງແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ກຳເນີດ ຫຼືມີຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເຊິ່ງມີການນຳໃຊ້ຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ.
2. ແນວພັນພືດທ້ອງຖິ່ນ ໝາຍເຖິງແນວພັນພືດທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະ ແລະມີຄຸນປະໂຫຍດໃນການນຳໃຊ້ ສະເພາະພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ.
3. ແນວພັນພືດປ່າ ໝາຍເຖິງແນວພັນພືດທີ່ມີ ຫຼືເຄີຍມີຢູ່ໃນທຳມະຊາດ ແລະຍັງບໍ່ໄດ້ນຳມາໃຊ້ເພາະປຸກຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ.
4. ແນວພັນປັບປຸງ ໝາຍເຖິງ ແນວພັນທີ່ໄດ້ຈາກການປະສົມພັນ, ຄັດເລືອກ, ການສ້າງ ແລະ ການທົດສອບ,
5. ຊັ້ນສ່ວນຂະຫຍາຍພັນ ໝາຍເຖິງ ຕົ້ນ, ຕໍ່, ໜໍ່, ກິ່ງ, ງ່າ, ແໜງ, ຕາ, ຍອດ, ຮາກ, ຫົວ, ໃບ ແລະຈຸລັງພືດ
6. ແນວພັນພືດໃໝ່ ໝາຍເຖິງແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ຈາກການປັບປຸງ ຫຼືພັດທະນາພັນພືດ ດ້ວຍການຄັດເລືອກ, ການປະສົມພັນ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ ທີ່ຖືກຢັ້ງຢືນ ຍົກເວັ້ນການຕັດແຕ່ງພັນທຸກຳ (GMO-Genetically Modified Organism)
7. ການທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່ ໝາຍເຖິງ ການກວດສອບຄວາມແຕກຕ່າງ, ຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ຄວາມຄົງຕົວ; ພ້ອມທັງການກຳນົດຊື່.
8. ການຮັບຮອງແນວພັນພືດ ໝາຍເຖິງການຢັ້ງຢືນແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ຜ່ານການກວດສອບຄວາມແຕກຕ່າງ, ຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ຄວາມຄົງຕົວ; ພ້ອມທັງຄວາມສາມາດປັບຕົວກັບສະພາບພື້ນທີ່, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດແມງໄມ້ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງສັງຄົມ.
9. ການຈົດທະບຽນແນວພັນພືດ ໝາຍເຖິງການຂຶ້ນບັນຊີແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ຜ່ານການຢັ້ງຢືນພິຈາລະນາທາງດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບແນວພັນພືດ ແລະ ແຈ້ງຈຸດພິເສດຂອງມັນ.
10. ການອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ ໝາຍເຖິງການເກັບຮັກສາເຊື້ອພັນພືດແຕ່ລະຊະນິດໃວ້ໃນທະນາຄານເຊື້ອພັນ ແລະ ໃວ້ໃນທ້ອງຖິ່ນເດີມ.
11. ການຜະລິດແນວພັນພືດ ໝາຍເຖິງການຜະລິດແນວພັນໄປຕາມຫຼັກການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະວິທີການຜະລິດຢ່າງເປັນລະບົບ.
12. ທະນາຄານເຊື້ອພັນພືດ ໝາຍເຖິງສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາເຊື້ອພັນພືດ
13. ແນວພັນພືດປອມ ໝາຍເຖິງແນວພັນພືດທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໃວ້ຕາມຫຼັກວິຊາການ.
14. ກຳມະພັນ ໝາຍເຖິງ ແມ່ນການຖ່າຍທອດລັກສະນະຕ່າງໆ ຈາກພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດ ໄປສູ່ລູກ ໂດຍມີຢືນເປັນໂຕຄວບຄຸມພັນທຸກຳ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດແຕ່ລະຊະນິດທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ.
15. ພຶກສາສາດ ໝາຍເຖິງ ໂຄງສ້າງຂອງພືດ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ ແລະ ຜົນຜະລິດຂອງພືດ

ມາດຕາ 4. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການອະນຸລັກ, ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ການຂະຫຍາຍ, ການຮັບຮອງ, ການຈົດທະບຽນ, ການຜະລິດ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດແນວພັນພືດ.

ມາດຕາ 5. ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ

ລັດຊກຍຸ້, ສິ່ງເສີມ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃນການລົງທຶນໃສ່ວຽກງານພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດແບບວິທະຍາສາດ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງວັດຖຸເຕັກນິກ, ບຸກຄະລາ

ກອນ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນ, ການຜະລິດແນວພັນ, ອະນຸລັກພໍ່ແມ່ພັນ, ສໍາຫຼວດ, ເຕົ້າໂຮມ ພ້ອມທັງອະນຸລັກ ແນວພັນພືດທີ່ຫາຍາກ ແລະ ໃກ້ຈະສູນພັນ ຫຼື ວຽກງານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 6. ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ແນວພັນພືດ

ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດມີດັ່ງນີ້:

1. ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ແນວພັນພືດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດ ທົ່ວປະເທດ, ນໍາໃຊ້ແນວພັນພືດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ມີປະສິດທິຜົນ, ຍືນຍົງ ແລະບໍ່ ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ,
2. ອະນຸລັກ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ແນວພັນພືດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ສິນທິສັນຍາສາກົນທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
3. ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ຄອບຄົວ, ຜູ້ປະກອບການທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 7. ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ

ລັດຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນໃນວຽກງານ ຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການ ຍົກລະດັບວິຊາການ, ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສາກົນທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ການພັດທະນາແນວພັນພືດ

ມາດຕາ 8. ເປົ້າໝາຍ

ເພື່ອສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງການຜະລິດແນວພັນພືດ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຕອບ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ສັງຄົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ

ມາດຕາ 9. ຂັ້ນຕອນຄຸ້ມຄອງການພັດທະນາແນວພັນພືດ

- ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຜະລິດແນວພັນພືດໃໝ່
- ການຮັບຮອງແນວພັນພືດໃໝ່
- ການຈົດທະບຽນແນວພັນພືດໃໝ່
- ການກວດກາຄຸນນະພາບແນວພັນພືດ

ໝວດທີ 1

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຜະລິດແນວພັນພືດໃໝ່

ມາດຕາ 10. ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງແນວພັນພືດໃໝ່

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ມີສິດເຮັດການຄົ້ນ ຄວ້າທົດລອງ, ຄັດເລືອກ, ທົດສອບ, ສຶກສາ, ສ້າງ ແລະ ຜະລິດແນວພັນພືດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 11. ການທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່

1. ແນວພັນພືດທີ່ຜ່ານການຄັດເລືອກ, ປັບປຸງ ຫຼືນຳເຂົ້າທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຊື່ໃນບັນຊີແນວພັນພືດອະນຸຍາດໃຫ້ຜະລິດ ເພື່ອດຳເນີນທຸລະກິດຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການທົດສອບ ແລະ ຖືກຮັບຮອງເສຍກ່ອນຈຶ່ງສາມາດບັນທຶກເຂົ້າໃນບັນຊີແນວພັນພືດໃໝ່;
2. **ເນື້ອໃນການທົດສອບ**
 - ທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງ, ຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ຄວາມຄົງຕົວ (DUS-Distinctness, Uniformity and Stability);
 - ຄຸນປະໂຫຍດຂອງການຜະລິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ (Value of Cultivation and Use, VCU)
3. **ການອະນຸຍາດທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່**
 - ການທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່ຂອງບັນດາພືດທີ່ຢູ່ ໃນບັນຊີແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກ, ສ້າງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ທົດສອບແນວພັນນຳເຂົ້າ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີລາຍຊື່ໃນ ບັນຊີແນວພັນ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດຜະລິດ ແລະ ເຮັດທຸລະກິດ;
 - ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຕ້ອງການທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານຕາມຫຼັກວິຊາການ ເພື່ອຂໍທົດສອບແນວພັນພືດໃໝ່ ທີ່ກົມປຸກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.
 - ໃນກໍລະນີນັກປັບປຸງພັນເປັນຜູ້ທົດສອບເອງຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນການທົດສອບ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ວາງອອກ ຫຼືເຊັນສັນຍາຮ່ວມກັບໜ່ວຍງານທົດສອບທີ່ຖືກຮັບຮູ້ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນ ມາດຕາ 16 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້;

ມາດຕາ 12. ການຜະລິດແນວພັນພືດໃໝ່

ການຜະລິດແນວພັນພືດໃໝ່ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງໜ່ວຍງານວິຊາການ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຜະລິດແນວພັນ ເພື່ອຮັກສາໄວ້ລັກສະນະທາງກຳມະພັນໂດຍໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມແນວພັນພືດ, ແນວພັນພືດທີ່ຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍເມັດ ແລະ ຊິ້ນສ່ວນລຳດັ້ນ ສາມາດປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. **ການຜະລິດເມັດພັນພືດ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນການຜະລິດຕາມ 4 ລຸ້ນເມັດພັນ.**
ການຜະລິດເມັດພັນແຕ່ລະລຸ້ນ ຊຶ່ງເລີ່ມຈາກ ເມັດພັນບໍລິສຸດ (Breeder Seed), ເມັດພັນພື້ນຖານ(ລຸ້ນ1)(Foundation Seed), ເມັດພັນຈົດທະບຽນ (ລຸ້ນ2) (Registration Seed) ແລະ ເມັດພັນຢັ້ງຢືນ (ລຸ້ນ3) (Certified Seed) ໂດຍແມ່ນ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດອອກ,
2. **ການຜະລິດແນວພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ໄມ້ປະດັບ ແລະ ພືດອື່ນໆ.**
ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຜະລິດແນວພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ໄມ້ປະດັບ ແລະ ພືດອື່ນໆ ດ້ວຍຊິ້ນສ່ວນຂະຫຍາຍພັນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກວິຊາການ ທີ່ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດອອກ.

**ໝວດທີ 2
ການຮັບຮອງແນວພັນພືດໃໝ່**

ມາດຕາ 13. ການຮັບຮອງແນວພັນພືດໃໝ່

ແນວພັນພືດໃໝ່ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຮອງ ຈາກກົມປຸກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 14. ເງື່ອນໄຂໃນການຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ມີຈຸດປະສົງທີ່ຈະຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່ ມີເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

1. ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການທົດສອບ ຈາກໜ່ວຍງານທົດສອບແນວພັນພຶດໃໝ່;
2. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການທົດສອບ ການຜະລິດໃນພື້ນທີ່ກວ້າງ, ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ແລະ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຈາກພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ນະຄອນ;
3. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່ ຈາກກອງປະຊຸມສະພາວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 15. ການພິຈາລະນາຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່

ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕ້ອງພິຈາລະນາຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່ ຫຼືປະຕິເສດ ພາຍໃນກຳນົດ 15 ວັນ ໃນວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 16. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງການທົດສອບແນວພັນພຶດໃໝ່

ແມ່ນໜ່ວຍງານໜຶ່ງ ທີ່ຂຶ້ນກັບກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ທົບທວນຄືນຄຳຮ້ອງ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບຮອງແນວພັນພຶດໃໝ່;
2. ຄຸ້ມຄອງກວດກາ ການທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງ, ຄວາມສະໜ້າສະເໝີ ແລະ ຄວາມຄົງຕົວຂອງພຶດ;
3. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 17. ການຕັ້ງຊື່ແນວພັນພຶດໃໝ່

ແນວພັນພຶດໃໝ່ ຈະຕ້ອງຕັ້ງຊື່ເໝາະສົມ, ຈະແຈ້ງ, ບໍ່ຊ້ຳກັບຊື່ແນວພັນພຶດຊະນິດດຽວກັນ ຫຼືຊະນິດ ໃກ້ຄຽງກັນ ໃນ ສປປ ລາວ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ.

ໝວດທີ 3

ການຈົດທະບຽນແນວພັນພຶດ

ມາດຕາ 18. ການຈົດທະບຽນແນວພັນພຶດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ມີຈຸດປະສົງ ເຮັດການຜະລິດ ແລະທຸລະກິດ ແນວພັນພຶດໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຈົດທະບຽນ ນຳກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 19. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈົດທະບຽນ

1. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຂໍຈົດທະບຽນແນວພັນພຶດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.
2. ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕ້ອງພິຈາລະນາການຈົດທະບຽນ ຫຼື ປະຕິເສດການຈົດທະບຽນ ພາຍໃນກຳນົດ 15 ວັນໃນວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບໃບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.
3. ໃນກໍລະນີແນວພັນພຶດນຳເຂົ້າມາເພື່ອເຮັດການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ຊ່ວຍເຫຼືອ, ຂອງຂ້ວນ ແລະ ແລກປ່ຽນ ຕ້ອງໄດ້ຈົດທະບຽນຈາກປະເທດຕົ້ນທາງ ແລະແຈ້ງໃຫ້ກົມປູກຝັງຊາບ ເພື່ອກວດກາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການນຳເຂົ້າແນວພັນພຶດ.

4. ໃບທະບຽນແນວພັນພືດ ຊຶ່ງອອກໃຫ້ໂດຍ ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີອາຍຸ 2 ປີ.
5. ໃບທະບຽນແນວພັນພືດ ຈະຖືກຖອນກ່ອນໝົດອາຍຸ ການນໍາໃຊ້ໂດຍກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະປ່າໄມ້ ໃນກໍລະນີມີການລະເມີດຕໍ່ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້, ລວມທັງແນວພັນພືດບໍ່ໄດ້ ມາດຕະຖານ ຕາມລະບຽບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ແນວພັນ ແລະ ເມັດພັນພືດ ສໍາລັບການປູກຝັງ ໃນ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 20. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ ເປັນໜ່ວຍງານໜຶ່ງ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່:

- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພິຈາລະນາເອກະສານຂໍຈົດທະບຽນ ເພື່ອສະເໜີໃຫ້ກົມຈົດທະບຽນແນວພັນ ພືດ;
- ກວດກາ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຄືນ ການຈົດທະບຽນແນວພັນພືດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ
- ສະເໜີຮັບຮອງເອົາສະຫຼາກແນວພັນພືດ;
- ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 4

ການກວດກາຄຸນນະພາບແນວພັນພືດ

ມາດຕາ 21. ຄຸນນະພາບແນວພັນພືດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດໍາເນີນການຜະລິດ ແລະທຸລະກິດແນວພັນພືດ ຕ້ອງ ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 22 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 22. ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບແນວພັນພືດ

ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບແຕ່ລະຊະນິດແນວພັນພືດມີ:

- ມາດຕະຖານຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສປປ ລາວ;
- ມາດຕະຖານຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ພາກທີ III

ການຄຸ້ມຄອງ-ອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ

ມາດຕາ 23. ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ

1. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີໜ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ;
2. ແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງຂອງກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນນໍາໃຊ້ ຕ້ອງ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 24. ການອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ

1. ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກແນວພັນພືດ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ;

2. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີໜ້າທີ່ອະນຸລັກແນວພັນພືດ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຂັ້ນບັນຊີລາຍຊື່ແນວພັນພືດທີ່ຕ້ອງອະນຸລັກ.

ມາດຕາ 25. ການແລກປ່ຽນແນວພັນ ແລະ ເຊື້ອພັນພືດ

1. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດແລກປ່ຽນແນວພັນພືດພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ທົດລອງ, ການຜະລິດ ແລະ ດໍາເນີນທຸລະກິດແນວພັນພືດ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກ ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
2. ການແລກປ່ຽນເຊື້ອພັນພືດກັບສາກົນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກໜ່ວຍງານກວດກາເຊື້ອພັນພືດ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ຈາກກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
3. ໃນກໍລະນີ ແນວພັນພືດທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີລາຍຊື່ ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແລະ ທົດສອບຕ້ອງປະຕິບັດດັ່ງນີ້:
 - ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂາໄມພືດຈາກປະເທດຕົ້ນທາງ (Phytosanitary Certificate);
 - ໃບຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບ ມາດຕະຖານການເຄື່ອນຍ້າຍແນວພັນພືດ (Standard Material Transfer Agreement, SMTA) ຂອງປະເທດພາຄີ ແລະ ບໍ່ແມ່ນພາຄີ (Material Transfer Agreement, MTA)
 - ໃບອະນຸຍາດນໍາເຂົ້າແນວພັນພືດ;
4. ໜ່ວຍງານກວດກາເຊື້ອພັນພືດ ແມ່ນໜ່ວຍງານໜຶ່ງ ຂຶ້ນກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ.

**ພາກທີ IV
ທຸລະກິດແນວພັນພືດ**

ມາດຕາ 26. ເງື່ອນໄຂການດໍາເນີນທຸລະກິດແນວພັນພືດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອເຮັດທຸລະກິດແນວພັນພືດ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານດັ່ງນີ້:

1. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ຫຼື ແຜນດໍາເນີນທຸລະກິດການຜະລິດແນວພັນພືດ;
2. ສະຖານທີ່ດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງວັດຖຸເຕັກນິກ ທີ່ກ່ຽວກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດແນວພັນພືດ;
3. ວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ແນ່ນອນດ້ານການຜະລິດແນວພັນພືດ;
4. ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
5. ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
6. ໃບທະບຽນແນວພັນພືດ.

ມາດຕາ 27. ການຄຸ້ມຄອງການນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ ແນວພັນພືດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ ແນວພັນພືດຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

ການນໍາເຂົ້າແນວພັນພືດ:

1. ແນວພັນພືດທີ່ມີໃນບັນຊີລາຍຊື່ແນວພັນພືດທີ່ອະນຸຍາດຜະລິດ;
2. ໃບທະບຽນແນວພັນພືດ ຈາກກົມປຸກຝັງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂອງ ສປປ ລາວ;

3. ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂານາໄມພຶດຈາກປະເທດຕົ້ນທາງ;

ການສົ່ງອອກແນວພັນພຶດ:

1. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ມີສິດສົ່ງອອກແນວພັນພຶດ ທີ່ບໍ່ນອນຢູ່ໃນບັນຊີລາຍຊື່ແນວພັນພຶດຫວງຫ້າມ;
2. ໃບອະນຸຍາດນຳເຂົ້າຈາກ ປະເທດປາຍທາງ;
3. ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂານາໄມພຶດຈາກປະເທດຕົ້ນທາງ.

ມາດຕາ 28. ການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການດ້ານວິຊາການ

ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການດ້ານວິຊາການ ສຳລັບໃບທະບຽນ ແລະ ໃບອະນຸຍາດຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບແນວພັນພຶດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ກ່ຽວກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ພາກທີ V

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາແນວພັນພຶດ

ມາດຕາ 29. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາແນວພັນພຶດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາແນວພັນພຶດ ແມ່ນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປະກອບດ້ວຍ:

- ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ;
- ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ, ນະຄອນ;
- ຫ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ, ເທດສະບານ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາແນວພັນພຶດສາມາດແຕ່ງຕັ້ງໜ່ວຍງານກວດກາ ຊຶ່ງປະກອບການດ້ວຍພະນັກງານວິຊາການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິກວິຊາການຈາກກົມປູກຝັງ.

ມາດຕາ 30. ການກວດກາແນວພັນພຶດ

ການກວດກາແນວພັນພຶດ ແມ່ນການຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນໄຫວ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການທົດສອບ, ການຮັບຮອງ, ການຈົດທະບຽນ, ການອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພຶດ, ການດຳເນີນທຸລະກິດດ້ານແນວພັນພຶດ ແລະ ການກວດກາຄຸນນະພາບເມັດພັນພຶດ.

ມາດຕາ 31. ຮູບການກວດກາແນວພັນພຶດ

ການກວດກາແນວພັນພຶດມີ 3 ຮູບການດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນການກວດກາຕາມພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຊຶ່ງໄດ້ແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີລັກສະນະເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ.
2. ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນການກວດກາ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນໂດຍແຈ້ງເປົ້າໝາຍຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນການກວດກາສະເພາະກິດຂອງບັນຫາໃດໜຶ່ງເມື່ອຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແຕ່ການກວດການັ້ນແມ່ນດຳເນີນຢ່າງຮີບດ່ວນໂດຍບໍ່ແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າ ໝາຍຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ມາດຕາ 32. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກົມປຸກຝັງ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ ກົມປຸກຝັງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ແນວທາງ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍຕ່າງໆ, ນິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນ ພາຄີ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນງານ, ໂຄງການລະອຽດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການເຮັດທຸລະກິດ, ການ ຮັບຮອງ, ການຈົດທະບຽນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບແນວພັນພືດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ແນວພັນພືດ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ;
3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແນວພັນພືດ ແລະ ບົດບັນຍັດ ຂອງສົນທິສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
4. ຮັບຮອງ, ຈົດທະບຽນ ແນວພັນພືດ ແລະ ກວດກາຄຸນນະພາບແນວພັນພືດ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມການມອບໝາຍຂອງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນເທິງຂອງຕົນ;
5. ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການ ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແນວພັນພືດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຮັບຮອງ, ການຈົດທະບຽນ, ການຄຸ້ມ ຄອງຄຸນນະພາບ, ການຜະລິດ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດແນວພັນພືດ ຢູ່ພາຍໃນຂອບເຂດທົ່ວ ປະເທດ;
6. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄຸ້ມຄອງແນວ ພັນພືດ;
7. ສະຫຼຸບລາຍງານຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະ ເທດ ແລະ ລາຍງານໃຫ້ຂັ້ນເທິງຊາບ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
8. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມການກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 33. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງແນວພັນພືດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງ ຊາດ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ແນວທາງ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍຕ່າງໆ, ນິຕິກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນງານ, ໂຄງການລະອຽດ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ, ຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງ ແນວພັນພືດໃໝ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ແນວພັນພືດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການ ອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ ແລະ ການຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງ ແນວພັນພືດ;
2. ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານການອະນຸລັກແຫຼ່ງເຊື້ອພັນພືດ ແລະ ການ ຄົ້ນຄວ້າທົດລອງແນວພັນພືດ ແລະ ຍົກລະດັບວິຊາການ ດ້ານການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງແນວພັນພືດ;
3. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແນວພັນ ພືດ;
4. ສະຫຼຸບລາຍງານຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການອະນຸລັກ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງແນວພັນ ພືດໃໝ່ ໃນທົ່ວປະເທດໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
5. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

